

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปราม และ บำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ทำหน้าที่ด้านการป้องกัน ปราบปราม และบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544)
2. โครงสร้างการบริหารงานของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
3. ลักษณะงานและภารกิจของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
4. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

Rajabhat Mahasarakham University

1. แผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544)

แผนด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

1. สถานการณ์ทั่วไป

1.1 สภาพปัญหายาเสพติด

1.1.1 ฝิ่น จากการดำเนินนโยบายด้านการปลูกพืชทดแทนพืชฝิ่น

ควบคู่ไปกับการพัฒนาอย่างจริงจังและต่อเนื่องของรัฐบาลไทยในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ทำให้พื้นที่ปลูกฝิ่นในประเทศไทยลดจำนวนลงมาก อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีชาวเขาส่วนหนึ่งได้พัฒนาวิธีการลักลอบปลูกฝิ่น โดยนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ทำให้ผลผลิตฝิ่นต่อไร่เพิ่มสูงขึ้นตลอดจนสามารถเพิ่มจำนวนครั้งในการปลูกฝิ่นต่อปีและลักลอบปลูกในพื้นที่ที่เลิกลงแต่มีการกระจายตัวมากขึ้น ทำให้แนวโน้มผลผลิตฝิ่นในประเทศไทยอาจสูงขึ้นกว่าเดิมอยู่บ้าง ปัจจุบันพื้นที่ที่มีศักยภาพในการปลูกฝิ่นได้ดีมีอยู่ 79 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 13 ล้านไร่ ใน 13 จังหวัดภาคเหนือ บริเวณที่มีการปลูกฝิ่นหนาแน่นได้แก่ อำเภอเชียงดาวและอำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย อำเภอปาย และกิ่งอำเภอปางมะผ้า จังหวัด

แม่ฮ่องสอน ในด้านการบริโภค ผู้เสพฝิ่นในประเทศไทยมีจำนวนคงที่และมีแนวโน้มที่จะลดลง พื้นที่เสพฝิ่นส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือรวมทั้งบางส่วนของภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดที่มีการค้าและมีผู้เสพฝิ่นมากที่สุดได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน และตาก รองลงมา ได้แก่ จังหวัดเลย ลำปาง กาญจนบุรี กำแพงเพชร และพะเยา นอกจากนั้นก็ได้แก่ จังหวัดเพชรบูรณ์ พิษณุโลก กาฬสินธุ์ ชลบุรี และฉะเชิงเทรา ลักษณะการค้าเป็นกระบวนการที่ไม่สลับซับซ้อนนัก และคงไม่สามารถขยายตัวไปได้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยสรุปปัญหาการปลูกฝิ่นในประเทศไทย มีผลกระทบต่อสถานการณ์การปลูกฝิ่นในภาพรวมน้อยมาก เนื่องจากผลผลิตส่วนใหญ่เกิดจากแหล่งผลิตในประเทศข้างเคียง

1.1.2 เฮโรอีน ฝิ่นและเฮโรอีนเป็นปัญหาที่มีความสัมพันธ์กัน

อย่างใกล้ชิด การเพิ่มของผลผลิตฝิ่นในประเทศพม่าอย่างต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ทำให้เกิดการขยายตัวของปัญหาเฮโรอีนไปในทิศทางเดียวกัน เฮโรอีนเหล่านี้ส่วนใหญ่จะถูกนำเข้ามาผ่านประเทศไทย โดยขบวนการค้ายาเสพติดระดับต่าง ๆ ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงทั้งในและต่างประเทศ กลุ่มการค้ายาเสพติดรายสำคัญคือ กลุ่มขุนสา กลุ่มว้า และกลุ่มโกกั้ง ซึ่งเป็นกองกำลังชนกลุ่มน้อยที่ต่อต้านรัฐบาลพม่า ทั้งสามกลุ่มนี้สามารถครอบครองการค้ายาเสพติดได้กว่าร้อยละ 80-90 ของปริมาณการค้าทั้งหมดในบริเวณสามเหลี่ยมทองคำ ข้อสังเกตที่สำคัญประการหนึ่งคือ การเพิ่มของจำนวนผู้เสพยาเสพติดเฮโรอีนในหมู่ประชากรชาวเขาของประเทศไทยเป็นสาเหตุให้มีการลักลอบลำเลียงเฮโรอีนจากนอกประเทศเข้าสู่ประเทศไทย โดยผ่านบุคคลเหล่านี้มากยิ่งขึ้น พื้นที่ภาคเหนือยังคงเป็นจุดหลักของการนำเฮโรอีนที่ผลิตจากตอนเหนือของรัฐฉาน และที่ผลิตจากแนวชายแดนไทย-พม่า โดยใช้เส้นทางนำเข้าทางพื้นที่ป่าเขา การเปิดเส้นทางซีกลากไม้จากฝั่งพม่าเข้าสู่ประเทศไทยในบริเวณชายแดนทางตอนเหนือ มีผลเกื้อกูลให้การลักลอบ ลำเลียงเฮโรอีนเข้าสู่ประเทศทำได้ง่ายยิ่งขึ้น ประเมินการว่ามีเฮโรอีนในประเทศไทยหรือที่นำเข้าสู่ประเทศไทยทางด้านนี้ไม่น้อยกว่าปีละ 10 ตันขึ้นไป สำหรับการผลิตเฮโรอีนในประเทศไทยมักจะดำเนินการโดยกลุ่มการค้าอิสระ โรงงานผลิตจะมีขนาดเล็ก ชั่วคราว และโยกย้ายบ่อยครั้ง ทำให้ยากลำบากแก่การปราบปราม จากการปราบปรามที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าพื้นที่ที่อาจมีโรงงานผลิตเฮโรอีนได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ลำปาง และสงขลา อย่างไรก็ตามก็มีการผลิตเฮโรอีนในประเทศมีแนวโน้มลดลง และเชื่อว่าในอนาคตคงไม่มีมากไปกว่านี้ ปัจจุบันมีการขยายตัวของกลุ่มการค้ารายย่อยอย่างรวดเร็ว เป็นสาเหตุสำคัญให้เกิดการแพร่ระบาดของเฮโรอีนไปสู่

หมู่บ้านและชุมชน จากการประมาณจำนวนผู้ติดยาเสพติด โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2536 ประมาณว่ามีผู้ติดยาอื่นทั่วประเทศ จำนวน 214,180 คน โดยในภาคกลางมีผู้ติดยาอื่นสูงสุด รองลงมาคือภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากผู้เสพเฮโรอีนจะต้องมีความต้องการเสพในปริมาณที่มากขึ้นทุกขณะ ซึ่งต้องจ่ายเงินจำนวนมากขึ้น จึงเป็นสาเหตุสำคัญของการก่ออาชญากรรม นอกจากนี้ ยังต้องพยายามชักชวนผู้อื่นให้หันมาเสพเฮโรอีน โดยตนเองเป็นผู้จัดหามาให้เพื่อนำรายได้ หรือผลกำไรมาซื้อเฮโรอีนสำหรับเสพ ทำให้เกิดวัฏจักรการแพร่ระบาดของเฮโรอีนที่ขยายวงออกไปอย่างกว้างขวางโดยรวดเร็ว ปัญหาที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่งก็คือการที่ผู้เสพยาติดยาอื่นเป็นเยาวชน ซึ่งถือเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต สำหรับสถานการณ์ลักลอบลำเลียงเฮโรอีนผ่านประเทศไทยไปยังต่างประเทศ มีแนวโน้มลดลงด้วยสาเหตุสำคัญ 2 ประการ คือ การกดดันของกองกำลังรัฐบาลมาต่อชนกลุ่มน้อยผู้ผลิตเฮโรอีนทำให้ปริมาณการผลิตลดลง ส่วนอีกประการหนึ่งก็คือการเปลี่ยนไปใช้เส้นทางอื่นโดยไม่ผ่านประเทศไทย เช่น ประเทศจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เวียดนาม และกัมพูชา

Rajabhat Mahasarakham University

1.1.3 กัญชา การดำเนินมาตรการแก้ปัญหาลักลอบปลูกและ

ผลิตกัญชาในประเทศไทยโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง ทำให้สถานการณ์การผลิตกัญชาในประเทศลดลงทั้งในด้านปริมาณและพื้นที่ที่มีการลักลอบปลูก แต่กระนั้นก็ตาม การผลิตกัญชากลับไปปรากฏในดินแดนของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและกัมพูชา โดยมีนายทุนชาวไทยเป็นผู้ไปลงทุนในประเทศทั้งสอง นายทุนเหล่านี้เป็นผู้มีอิทธิพลในพื้นที่หรือสามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ได้มีการลักลอบนำกัญชาส่งไปยังตลาดต่างประเทศโดยส่วนหนึ่งส่งผ่านประเทศไทย และบางส่วนไม่ผ่านประเทศไทย การขยายบทบาทของกลุ่มผู้ค้ากัญชาชาวไทยไปสู่ประเทศข้างเคียงเป็นการเสริมสร้างองค์กรนอกกฎหมายที่มีเครือข่ายและอิทธิพลข้ามชาติ ซึ่งในอนาคตอาจส่งผลกระทบต่อประเทศไทยได้ ในส่วนของการแพร่ระบาดภายในประเทศ มีการระบาดของกัญชาอย่างกว้างขวางในกลุ่มเยาวชน ประมาณการว่าประเทศไทยมีผู้เสพยาติดยาอื่นทั่วประเทศ จำนวน 326,080 คน ซึ่งนับว่าสูงเป็นอันดับสองรองจากสวitzerland พื้นที่ที่พบผู้เสพยาติดยาอื่นมากที่สุดได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาคือภาคกลาง ภาคใต้ ภาคเหนือ และกรุงเทพมหานคร

1.1.4 ยาบ้า (ยาม้า) ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วที่สุดในช่วงระยะเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมาก็คือ ปัญหายาบ้า ซึ่งมีการขยายตัวทั้งในด้านการผลิต การค้าและการแพร่ระบาด การผลิตยาบ้าทั้งในลักษณะการผลิตหัวเชื้อและการผลิตอัดเม็ดเริ่มขยายตัวไปสู่จังหวัดต่าง ๆ หลายจังหวัด ทำให้มีการกระจายกรรมวิธีการผลิตยาบ้าไปสู่กลุ่มผู้ผลิตใหม่ ๆ มากยิ่งขึ้น ขบวนการชนกลุ่มน้อยที่เคยมีบทบาทสำคัญในการผลิตและค้าเฮโรอีนหันมาทดลองผลิตและค้ายาบ้า รวมทั้งกลุ่มผู้ค้าก็ถูกบางกลุ่มด้วย ลักษณะเช่นนี้ชี้ให้เห็นว่าหากไม่มีการแก้ไขสถานการณ์โดยเร็วในอนาคตการผลิตและค้ายาบ้าอาจเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศอย่างรุนแรงยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้หลายเท่า หลายจังหวัดเริ่มมีบทบาทเป็นพื้นที่การค้ายาบ้าและกลายเป็นศูนย์กลางย่อย ๆ ในการกระจายยาบ้าสู่พื้นที่จังหวัดรอบ ๆ ผลประโยชน์จำนวนมหาศาลที่เกิดจากการค้ายาบ้า ทำให้เกิดการผสมผสานระหว่างกลุ่มผู้ค้ายาบ้าในพื้นที่กับกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลบางส่วน รวมทั้งผู้มีอิทธิพลในพื้นที่กลายเป็นเครือข่ายอิทธิพลให้ความคุ้มครองต่อขบวนการผลิตและค้ายาบ้าในพื้นที่ เครือข่ายเหล่านี้มีกลไกที่เข้มแข็งยากต่อการปราบปราม และมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในทุกภาคของประเทศ สำหรับปัญหาการแพร่ระบาดในปัจจุบันมีแหล่งจำหน่ายยาบ้าในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งชี้ชัดถึงระดับปัญหาการแพร่ระบาดที่รุนแรงกว่ายาเสพติดทุกประเภท นอกจากประชากรผู้ใช้แรงงานประเภทต่าง ๆ ซึ่งเป็นฐานสำคัญของผู้เสพยาบ้าแล้ว ในระยะหลังนี้มีหลักฐานปรากฏชัดเจนว่าการแพร่ระบาดของยาบ้าได้ขยายตัวไปสู่กลุ่มเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา

1.1.5 สารระเหย จากการศึกษาวิจัยของสถาบันการศึกษาหลายแห่งพบว่า สารระเหยเป็นสารเสพติดที่มีการแพร่ระบาดกว้างขวางที่สุด เมื่อปี พ.ศ. 2535 พบว่ามีหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของสารระเหยถึงร้อยละ 35.7 ของหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด การสำรวจครั้งต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ก็ได้ผลเช่นเดิม โดยพบว่า หมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของสารระเหยถึง 14,120 หมู่บ้าน/ชุมชน การประมาณการผู้ติดยาเสพติดในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. 2536 พบว่า ยาเสพติดที่ใช้มากที่สุดคือ สารระเหย ซึ่งมีผู้เสพประมาณ 410,000 คน แต่การแพร่ระบาดของสารระเหยก็มีขีดจำกัด ผู้เสพสารระเหยส่วนใหญ่จะไม่เปลี่ยนไปเสพยาเสพติดชนิดอื่น ประกอบกับการเสพสารระเหยส่งผลกระทบต่อร่างกายอย่างรุนแรง เช่น ทำให้เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ผู้เสพสารระเหยส่วนใหญ่จึงมีแนวโน้มที่จะเลิกเสพไปได้ระยะหนึ่ง อย่างไรก็ตามวิถีชีวิตของ

สารระเหยที่มีต่อการทำงานของสมองมีความรุนแรงมาก อาจทำให้ผู้เสพประสบความพิการทางสมองกลายเป็นคนพิการในลักษณะค่อนข้างถาวร อันตรายของสารเสพติดประเภทนี้จึงอยู่ที่ผลกระทบต่อสังคมในแง่ของการทำให้ประชากรส่วนหนึ่งซึ่งน่าจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศกลับกลายเป็นประชากรที่ด้อยคุณภาพ อาจถึงขั้นเป็นภาระของสังคมต่อไปได้ สาเหตุสำคัญที่ทำให้สารระเหยแพร่ระบาดอย่างกว้างขวางก็เนื่องจากราคาถูกหาได้ง่าย เพราะเป็นสิ่งที่คนทั่วไปจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น กาว น้ำมันเบนซิน เป็นต้น

1.1.6 ยาเสพติดอื่น ๆ นอกจากยาเสพติดหลัก 5 ประเภทที่มีปัญหาการแพร่ระบาดอยู่ในประเทศไทยปัจจุบันแล้ว ยังมียาเสพติดและวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทชนิดใหม่ ๆ ที่เริ่มปรากฏให้เห็นในพื้นที่ต่าง ๆ และมีแนวโน้มว่าอาจขยายตัวกว้างขวางขึ้นจนกลายเป็นปัญหาสำคัญในอนาคต ได้แก่ โคเคน ยาอี (เอ็กซ์ตาซี) และเมทาโดนน้ำ โดยโคเคนและยาอีมีผู้ลักลอบนำเข้ามาจากต่างประเทศ เป็นตัวยาที่เริ่มมีเค้าว่าอาจมีการแพร่ระบาดมากยิ่งขึ้น ยาเสพติดทั้งสองประเภทนี้เป็นยาเสพติดซึ่งกลุ่มคนมีฐานะทางสังคมได้นำเข้ามาเผยแพร่เป็นกลุ่มแรก ในปัจจุบันการแพร่ระบาดยังจำกัดอยู่ในกลุ่มคนประเภทนี้เป็นส่วนใหญ่ แต่จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วในหลาย ๆ ประเทศชี้ให้เห็นว่าแนวโน้มที่ยาเสพติดทั้งสองประเภทนี้จะขยายไปสู่ประชากรทั่วไปในอนาคตนั้นมีความเป็นไปได้สูงอย่างยิ่ง สำหรับเมทาโดนน้ำ หรือ เมทาโดนไฮโร-คลอไรด์ เป็นยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดตามสถานบำบัดต่าง ๆ แต่ขณะนี้มีการลักลอบนำเข้าหัวเชื้อเมทาโดนจากต่างประเทศเพื่อมาผสมให้เป็นเมทาโดนน้ำ หรืออัดป็นเม็ดเพื่อจำหน่ายให้กับร้านขายยาต่อไป ยาเสพติดอีกประเภทหนึ่งซึ่งควรให้ความสนใจถึงแม้จะยังไม่ปรากฏมีการนำมาใช้ในประเทศไทยก็ตาม แต่ก็เป็นยาเสพติดที่มีการผลิตและแพร่ระบาดรุนแรงอยู่หลายประเทศในทวีปเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ไต้หวัน ฟิลิปปินส์ ได้แก่ ยาเสพติดที่เรียกว่าไอซ์ (ICE) ซึ่งผลิตมาจากเมทแอมเฟตามีน โดยทำให้อยู่ในสภาพเป็นผลึก ระดับความบริสุทธิ์ของเมทแอมเฟตามีนสูงมีอำนาจเสพติดรุนแรง ใช้เสพโดยการเผาให้เป็นควัน ยาเสพติดประเภทนี้มักมีการแพร่ระบาดหลังจากการแพร่ระบาดของยาม้า จึงเป็นยาเสพติดอีกประเภทหนึ่งที่ควรจับตามอง

1.2 แนวโน้มของปัญหายาเสพติดในอนาคต

1.2.1 ความไม่มั่นคงทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ และ สังคม ในประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศจะทำให้สถานการณ์ด้านการผลิตและค้ายาเสพติด ในประเทศเหล่านั้นเลวร้ายลงและมีผลกระทบต่อสถานการณ์ยาเสพติดในประเทศไทย โดยอาจทำให้การส่งผ่านยาเสพติดไปยังประเทศอื่นและการส่งเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทย มีปริมาณสูงขึ้น

1.2.2 การมอบตัวของขุนส่าต่อรัฐบาลพม่าเมื่อต้นเดือนมกราคม 2539 ทำให้กองกำลัง MONG TAI ARMY (MTA) สลายตัวกลายเป็นกองกำลังท้องถิ่น ภายใต้บังคับของรัฐบาลพม่า แต่โครงสร้างทางด้านการค้ายาเสพติดของขุนส่ายังไม่ได้ ถูกทำลายลงติดต่อกันได้โดยใช้เครือข่ายและกลไกที่มีอยู่เดิม การคงสถานะของกลุ่มขุนส่า ในสภาพกองกำลังอาสาสมัครท้องถิ่นในเขตอิทธิพลเดิมจะยังคงเป็นเงื่อนไขสำคัญให้กลุ่มนี้ สามารถค้ายาเสพติด

1.2.3 โครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจหลายโครงการ ซึ่งมุ่งหวัง จะให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจและการเงินในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์จะส่งผลกระทบในทางลบต่อปัญหาการค้ายาเสพติด เพราะจะเพิ่มช่องโอกาสให้กับขบวนการค้า ยาเสพติดในการลักลอบนำยาเสพติดผ่านเข้ามาในประเทศไทยได้ง่ายยิ่งขึ้น การปราบปราม จะทำให้ยากขึ้นเนื่องจากมาตรการปราบปรามมักจะสวนทางกับแนวทางการอำนวยความสะดวกทางธุรกิจซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจอันเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล

1.2.4 การขยายตัวอย่างรวดเร็วของตลาดการค้ายาบ้า ในประเทศ ทำให้กลุ่มการค้ายาเสพติดชนิดอื่นหันมาผลิตยาบ้ามากยิ่งขึ้น เนื่องจาก สามารถทำผลกำไรจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว การแพร่ระบาดของยาบ้าจะยังคงมีความรุนแรงและขยายตัวไปยังประชากรกลุ่มใหม่ ๆ

1.2.5 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศอย่างรวดเร็ว โดยไม่ สอดคล้องกับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมติดตามมาหลายประการ เด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษาจำนวนมากขาดความดูแลเอาใจใส่อย่างเพียงพอ จากสถาบันพื้นฐาน เช่น ครอบครัว และสถานศึกษา เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะใช้เวลา

ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มของพวกเขาโดยขาดรูปแบบการนำที่เหมาะสม สถานการณ์เช่นนี้ ล่อแหลมต่อการที่เด็กและเยาวชนจะหันไปใช้ยาเสพติดมากยิ่งขึ้น

1.2.6 ผลประโยชน์ตอบแทนจำนวนมาก ที่เกิดจากการค้า ยาเสพติดทำให้ขบวนการค้ามีฐานะทางการเงินที่เสริมสร้างความแข็งแกร่งอยู่ตลอดเวลา ขบวนการเช่นนี้จะใช้อำนาจทางการเงินแสวงหาความคุ้มครองจากข้าราชการและนักการเมือง ในขณะที่เดียวกันก็จะมีการจัดองค์กรและเครือข่ายในการค้าอย่างเป็นระบบ ในที่สุดอาจกลายเป็นองค์กรอาชญากรรมที่มีอิทธิพลกว้างขวางสามารถผลักดันและชี้นำกลไกการบริหาร ประเทศได้ในบางส่วน

1.2.7 สถานการณ์ด้านการปราบปราม ที่ผ่านมามีแนวโน้มที่ค่อนข้างชัดเจนว่ากลุ่มผู้ค้ายาเสพติดเริ่มหันมาใช้ความรุนแรงในการต่อต้านการปราบปรามของเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเริ่มมีกลุ่มมือปืนรับจ้างจำนวนไม่น้อยที่เข้ามาบีบบบาท เกี่ยวพันกับการค้ายาเสพติด นำเชื่อว่าการปราบปรามยาเสพติดในอนาคต จะมีปัจจัยด้าน ความเสี่ยงต่อชีวิตและร่างกายของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปรามสูงยิ่งขึ้น

1.2.8 อำนาจในการซื้อที่สูงขึ้นของประชากรโดยทั่วไป และการขยายตัวอย่างรวดเร็วของแหล่งบันเทิงในรูปแบบต่าง ๆ ที่กลไกของรัฐไม่สามารถเข้าไปสอดส่องดูแลได้อย่างทั่วถึงจะเป็นสาเหตุให้มีการนำยาเสพติดชนิดใหม่ ๆ หลากหลาย รูปแบบที่มีคุณภาพในการเสพยารุนแรงมาใช้ และอาจเป็นปัญหาในการแพร่ระบาดต่อไป

2. ประเด็นปัญหา

2.1 การที่ประเทศไทยมีอาณาเขตติดต่อกับพม่า ลาว และเขมร ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญ และยังมีปัญหาในเรื่องความมั่นคงภายในประเทศ ประกอบกับกลไกของรัฐที่จะเข้ามาควบคุมและแก้ไขปัญหายาเสพติดของทั้งสามประเทศ เพิ่งจะเริ่มได้รับการพัฒนา ในขณะที่ประเทศไทยมีโครงสร้างทางด้านเส้นทางคมนาคม ที่สมบูรณ์สามารถเชื่อมโยงกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประเทศไทย จึงยังคงเป็นเส้นทางผ่านหลักของยาเสพติดที่ผลิตในภูมิภาคนี้ไปสู่ตลาดยาเสพติดโลก

2.2 แนวโน้มความเจริญทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วของภูมิภาค เอเชีย ทำให้เกิดแนวคิดที่จะรวมตัวเป็นรูปกลุ่มการค้าระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่มีอาณาเขต ติดต่อกันเพื่อสร้างอำนาจต่อรองทางเศรษฐกิจการค้า ประเทศไทยเองก็พยายามที่จะผลักดัน ให้เกิดเขตเศรษฐกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านเช่นกัน ซึ่งย่อมหมายถึงการร่วมมือกันพัฒนา

เส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างประเทศต่าง ๆ ในเขตเศรษฐกิจร่วมเพื่ออำนวยความสะดวกในด้านการขนส่งสินค้าและวัตถุดิบ ผลกระทบในทางลบที่จะเกิดขึ้นก็คือเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับการลักลอบเคลื่อนย้ายยาเสพติดข้ามประเทศโดยทางอ้อม

2.3 การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคม

อุตสาหกรรมของประเทศไทย ทำให้เกิดภาวะการแข่งขันอย่างรุนแรง ระหว่างผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาเสพติดบางประเภทถูกนำมาใช้ หรือส่งเสริมให้ใช้เพื่อเพิ่มอัตราการผลิตของแรงงานรับจ้าง การแพร่ระบาดของยาเสพติดเริ่มจากผู้ใช้แรงงานบางประเภทแพร่หลายไปสู่กลุ่มผู้ใช้แรงงานประเภทอื่น ๆ อย่างรวดเร็ว และในที่สุดก็เริ่มแพร่ระบาดไปสู่กลุ่มประชากรทั่วไป

2.4 นโยบายพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ มุ่งเน้นการสร้างทาง

คมนาคมเชื่อมต่อจากจังหวัดสู่อำเภอและหมู่บ้าน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรซึ่งยังเป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศในการนำสินค้าเกษตรกรรมมาสู่ตลาด ในขณะที่นโยบายนี้ประสบความสำเร็จระดับหนึ่งในการกระจายรายได้ ในทางกลับกันก็เป็นเส้นทางที่ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดกระจายลงสู่ระดับหมู่บ้าน/ชุมชนเกือบทั่วประเทศอย่างรวดเร็ว

2.5 สภาพที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคมและความจำเป็นทาง

เศรษฐกิจ ทำให้สถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาที่เคยเป็นแรงยึดเหนี่ยวสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนอ่อนแอลง เด็กและเยาวชนจำนวนไม่น้อยหลงผิดด้วยการใช้ยาเสพติด แรงกดดันของกลุ่มมีอิทธิพลทำให้การใช้ยาเสพติดแพร่หลายอย่างรวดเร็วในกลุ่มเด็กและเยาวชนทั้งในและนอกสถานศึกษา

2.6 ในขณะที่รัฐบาลเกือบทุกชุดยึดถือนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญ แต่การให้การสนับสนุนงบประมาณกับส่วนราชการที่มีภารกิจในด้านนี้ยังไม่อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับสภาพปัญหา ทำให้ปัญหาเกิดการสั่งสมและทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.7 การแก้ไขปัญหายาเสพติดจำเป็นต้องผนึกกำลังกันอย่างจริงจังระหว่างหน่วยงานและส่วนราชการจำนวนมาก เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้โดยครอบคลุมและครบวงจร แต่หน่วยงานและส่วนราชการส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติว่าการแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นงานฝาก จึงมักจะจัดลำดับความสำคัญในการใช้ทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาไว้ในลำดับท้าย ๆ

2.8 ข้าราชการและนักการเมืองบางส่วนให้การสนับสนุนขบวนการค้ายาเสพติดทั้งโดยตรงและทางอ้อม

2.9 ขบวนการค้ายาเสพติดมีการพัฒนารูปแบบ วิธีการ และองค์กรอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับมีอำนาจเงินที่จะแสวงหาความร่วมมือและความคุ้มครองจากกลไกบางส่วนของรัฐจึงทำให้ขบวนการเหล่านี้นับวันจะยิ่งมีความแข็งแกร่งเป็นองค์กรอาชญากรรมที่ยากต่อการปราบปรามยิ่งขึ้น

2.10 ยาเสพติดเป็นอาชญากรรมที่ไม่มีผู้เสียหายโดยตรง เจ้าหน้าที่ตำรวจโดยทั่วไปจึงมักไม่ให้ความสำคัญในการปราบปรามเท่าที่ควร ทั้งที่ยาเสพติดเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการประกอบอาชญากรรมเพื่อมุ่งหวังทรัพย์สิน และบางครั้งก็นำไปสู่การกระทำความผิดต่อชีวิตและร่างกายด้วย

2.11 ด้วยเหตุผลสืบเนื่องมาจากข้อ 2.10 เจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในด้านการปราบปรามยาเสพติดจึงมักขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน เนื่องจากเห็นว่าผู้บังคับบัญชายังไม่ให้ความสำคัญกับภารกิจในด้านนี้เท่าที่ควร

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. วัตถุประสงค์

Rajabhat Mahasarakham University

3.1 เพื่อสกัดกั้นมิให้ยาเสพติดทุกประเภท ขยายตัวแพร่ระบาดไปยิ่งกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ

3.2 เพื่อลดปัญหายาเสพติดในประเทศไทย ทั้งในด้านการเป็นประเทศผู้ผลิตประเทศส่งผ่าน และประเทศผู้ค้ายาเสพติด โดยพยายามใช้มาตรการในเชิงรุกเพื่อแก้ปัญหา

3.3 เพื่อบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติด ภายในขอบเขตของความรับผิดชอบ

4. แผนงานด้านการป้องกัน

4.1 เป้าหมาย

4.1.1 ประชาชน เด็ก เยาวชน มีความรู้และตระหนักในพิษภัยของยาเสพติด ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

4.1.2 การรวมตัวเป็นกลุ่มและร่วมมือกันของประชาชนในชุมชน เพื่อวางแผนและกำหนดมาตรการในการแก้ไขและดูแลปัญหาเสพติดของชุมชน

4.1.3 เพิ่มความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติดให้กับเจ้าหน้าที่
ตำรวจ เพื่อให้สามารถเผยแพร่ความรู้ดังกล่าวไปสู่ชุมชนต่อไปได้

4.2 แนวทางในการดำเนินการ

4.2.1 เผยแพร่ความรู้หรือประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชน
ได้ทราบถึงพิษภัยของยาเสพติด โดยใช้สื่อสารสนเทศทุก ๆ รูปแบบ เพื่อให้เข้าถึง
ประชาชนได้ทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุ่งเน้นกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญ
ของชาติเป็นพิเศษ

4.2.2 หาแนวร่วมจัดตั้งแกนนำในชุมชนและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ
เพื่อต่อต้านการใช้และการค้ายาเสพติด โดยใช้ชุดปฏิบัติการชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจ
ที่พระราชอาณาจักรมาช่วยเสริม

4.2.3 เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในปัญหา
ยาเสพติดในหมู่เจ้าของสถานประกอบการ เจ้าของธุรกิจ เชิญชวนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการ
ป้องกันยาเสพติด

4.2.4 ประสานการปฏิบัติอย่างใกล้ชิดกับทุก ๆ หน่วยที่
เกี่ยวข้องทั้งหน่วยราชการภายในและภายนอก รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ เพื่อร่วมมือ
กันรณรงค์ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดทุกชนิด

4.2.5 ปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัย หรือมี
บทลงโทษที่สูงขึ้น เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด เกิดความเกรงกลัวใน
บทลงโทษที่จะต้องได้รับตามกฎหมาย รวมถึงการปรับปรุงวิธีการในการพิจารณาคดีให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4.2.6 พัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบการวางแผน การสนับสนุน
และการติดตามประเมินผล ด้านการป้องกันยาเสพติดของกรมตำรวจให้มีโครงสร้างและ
บุคลากรเพียงพอที่จะทำงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.2.7 สร้างและพัฒนาวิทยากรด้านการป้องกันยาเสพติดขึ้น
ในฝ่ายอำนวยการของกองบัญชาการ ตำรวจภูธรภาค และตำรวจภูธรจังหวัด ตลอดจนใน
โรงเรียนตำรวจต่าง ๆ เพื่อเป็นกำลังในการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติดให้กับ
ชุมชนต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง

4.2.8 เพิ่มระดับความเข้มแข็งในการให้ความรู้ด้านการป้องกัน
ยาเสพติดแก่ชุมชน ในการปฏิบัติงานของชุมชนสัมพันธ์กรมตำรวจ ที่พระราชอาณาจักร

5. แผนงานด้านการปราบปราม

5.1 เป้าหมาย

5.1.1 สกัดกั้นการลักลอบนำยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเข้าภายในประเทศ

5.1.2 ปราบปรามทำลายล้างแหล่งลักลอบปลูกพืชเสพติดและโรงงานผลิตยาเสพติด

5.1.3 สกัดกั้นการลักลอบนำยาเสพติดออกนอกประเทศ และการลำเลียงภายในประเทศ

5.1.4 ปราบปรามนายทุนผู้ให้การสนับสนุน ผู้ค้าส่ง และผู้จำหน่ายยาเสพติดทุกประเภท

5.2 แนวทางในการดำเนินงาน

5.2.1 ให้ความร่วมมือกับหน่วยปราบปรามยาเสพติดของประเทศเพื่อนบ้านที่มีปัญหายาเสพติด ในด้านการพัฒนาบุคลากร การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การประสานการปฏิบัติและมีแผนปฏิบัติการร่วมเพื่อปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด

5.2.2 ดำเนินการ เพื่อให้การกำหนดตำแหน่งนายตำรวจประสานงานด้านยาเสพติดไปประจำในประเทศที่เป็นแหล่งสำคัญในการนำยาเสพติดหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเข้ามาสู่ประเทศ เพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสาร และประสานงานด้านการปราบปรามกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศนั้น ๆ พยายามหยุดยั้งมิให้มีการส่งยาเสพติดหรือเคมีภัณฑ์ออกมาสู่ประเทศไทยได้

5.2.3 ประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรมตำรวจ และนอกกรมตำรวจเพื่อปิดล้อม ตรวจค้น หมู่บ้านสำคัญ ๆ ที่เป็นแหล่งรวบรวมยาเสพติด หรือมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างรุนแรงตามแนวชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน

5.2.4 สกัดกั้นการลักลอบนำยาเสพติดและเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเข้าสู่ประเทศตามแนวชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ช่องทางเข้าออกประเทศ จุดผ่านแดนทั้งที่เป็นทางการ และมีใช้ทางการ ตลอดจนจุดนำสินค้าจากต่างประเทศ และสืบสวน จับกุมการลักลอบนำเคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดเข้าไปในพื้นที่ควบคุมตามกฎหมาย

5.2.5 เน้นการสืบสวนจับกุมแหล่งปลูกพืชเสพติด แหล่งผลิต ยาเสพติด ขบวนการและช่างงานการค้ายาเสพติด ผู้ค้ารายใหญ่ นายทุน และผู้มีอิทธิพล หนุนหลัง

5.2.6 สืบสวนพฤติการณ์ข้าราชการ พนักงานรัฐ และนักการเมืองที่มี ส่วนพัวพันหรือให้ความคุ้มครองกับผู้ค้ายาเสพติด

5.2.7 กัดต้นผู้ผลิต ผู้ค้ายาเสพติด โดยนำมาตราการการดำเนินคดี ในข้อหาสมคบกันกระทำความผิด และมาตรการตรวจสอบเพื่อรับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปราม ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. 2534 มาบังคับใช้อย่างเข้มงวด

5.2.8 ประสานการปฏิบัติระหว่างฝ่ายสืบสวน ฝ่ายสอบสวน และ ฝ่ายตรวจสอบทรัพย์สินอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การดำเนินคดีผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ ยาเสพติดในแต่ละคดีเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถนำตัวผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดมาลงโทษ ตามกฎหมาย ตลอดจนสามารถยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดให้ได้มากที่สุด เพื่อเป็นการทำลายล้างขบวนการค้ายาเสพติดนั้น ๆ โดยสิ้นเชิง

5.2.9 สนับสนุนและผลักดันให้กฎหมายต่อต้านการฟอกเงิน ผ่านการ พิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนรัฐสภา จนมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมาย เพื่อโค่นล้มกลุ่มนายทุนผู้ค้ายาเสพติดมิให้มีฐานะทางการเงินในการค้ายาเสพติดได้ต่อไป

5.2.10 ดำเนินการ เพื่อให้มีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่าย ปราบปรามยาเสพติดในลักษณะถาวรขึ้นในทุกจังหวัด ทุกกองบังคับการตำรวจนครบาล

5.2.11 ขยายโครงการจัดตั้งชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดโดยให้ มีภารกิจด้านการปราบปรามยาเสพติดเพียงอย่างเดียว ลงไปสู่ระดับอำเภอที่มีปัญหา ยาเสพติดรุนแรง โดยกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ให้การสนับสนุน ด้านอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ การข่าวสารและการฝึกอบรม

5.2.12 จัดตั้งหน่วยสืบสวนปราบปรามของกองบัญชาการตำรวจ ปราบปรามยาเสพติดขึ้นในจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นจุดยุทธศาสตร์ในการปราบปรามยาเสพติด โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสืบสวนปราบปรามแหล่งผลิต ขบวนการช่างงานและผู้ค้ารายใหญ่ให้เท่าทันเหตุการณ์

5.2.13 จัดตั้งศูนย์ประสานงานการปราบปรามยาเสพติดขึ้นในภาคต่าง ๆ อยู่ในความดูแลของกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด เพื่อใช้เป็นจุดประสานกับเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรภาค ตำรวจภูธรจังหวัด สถานีตำรวจต่าง ๆ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

5.2.14 พัฒนาชุดอาวุธพิเศษขึ้นในกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดเพื่อใช้ในการจู่โจม ตรวจค้น จับกุมผู้ค้ายาเสพติดที่มีแนวโน้มในการใช้ความรุนแรงต่อต้านการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้เพื่อลดโอกาสด้านความสูญเสียของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจ

5.2.15 พัฒนาเทคโนโลยี อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสืบสวน และหาข่าวให้กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ให้มีปริมาณที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพที่เหนือกว่าฝ่ายผู้ค้ายาเสพติด และสามารถให้การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ปราบปรามยาเสพติดอื่น ๆ ในสังกัดกรมตำรวจได้

5.2.16 จัดหาครุภัณฑ์ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้สำหรับกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพื่อทดแทนส่วนที่ชำรุด หรือล้าสมัยอย่างสม่ำเสมอ

5.2.17 พัฒนาระบบสื่อสารของกองบัญชาการตำรวจเจ้าหน้าที่ปราบปราม ยาเสพติด และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้ทันสมัย สามารถใช้ประโยชน์ในการสืบสวน ปราบปรามได้โดยปราศจากการรั่วไหลของข่าวสาร

5.2.18 พัฒนาศูนย์ปราบปรามยาเสพติดในกองบัญชาการหรือภาคที่ได้จัดตั้งขึ้นแล้วตามนโยบายของกรมตำรวจ ให้มีการดำเนินงานที่เป็นเอกภาพและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

5.2.19 จัดหาครุภัณฑ์ และอุปกรณ์การสืบสวนให้กับชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของกรมตำรวจให้ครบถ้วน พอเพียงที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.20 พัฒนางานด้านข่าวให้เป็นระบบ มีการกำหนดโครงสร้างและการดำเนินการวิเคราะห์ข่าวสารให้มีประสิทธิภาพ

5.2.21 จัดหาอุปกรณ์ไมโครคอมพิวเตอร์ให้กับชุดปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดของกรมตำรวจทุกชุด เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อใช้ประโยชน์ในการสร้างฐานข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับยาเสพติดของกรมตำรวจต่อไปในอนาคต

5.2.22 แสวงหางบประมาณเพื่อใช้เป็นเงินล่อซื้อยาเสพติดให้ตำรวจภูธรภาค ตำรวจภูธรจังหวัด กองบัญชาการตำรวจภูธรนครบาล สถานีตำรวจนครบาล กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

5.2.23 พัฒนาขีดความสามารถในการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด โดยเพิ่มหน่วยตรวจพิสูจน์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพิ่มห้องปฏิบัติการสำหรับใช้ในการพิสูจน์ รวมทั้งจัดหาเครื่องมือให้เพียงพอที่จะสามารถรองรับปริมาณงานด้านตรวจพิสูจน์ได้โดยรวดเร็วไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินคดี

5.2.24 พัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในทุกระดับให้มีความรู้ ทักษะ และให้เกิดความชำนาญในด้านการสืบสวน สอบสวน ป้องกัน ปราบปรามยาเสพติด ตลอดจนการตรวจพิสูจน์ยาเสพติด

5.2.25 พัฒนาวិทยาการปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้บุคลากรด้านการปราบปรามยาเสพติดมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.26 เพิ่มความเข้มแข็งในการปฏิบัติตามแผนปราบปรามผู้เสพแอมเฟตามีนในขณะจับขี้อายนต์บรรทุก และรถยนต์โดยสาร

5.2.27 ในการทำแผนปฏิบัติการปราบปรามยาเสพติดประจำปี ให้มีการกำหนดเป้าหมายที่สามารถวัดได้ให้ชัดเจน และมีการติดตามประเมินผลอย่างจริงจัง นำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับแนวทางการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผน

5.2.28 ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในกระบวนการยุติธรรม อาทิเช่น ศาล อัยการ ราชทัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และกรมวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปราบปรามยาเสพติดบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

6. แผนงานด้านการบำบัดรักษา

6.1 เป้าหมาย ให้บริการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติด ณ โรงพยาบาลตำรวจ

6.2 แนวทางในการดำเนินงาน

6.2.1 บริการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติดที่โรงพยาบาลตำรวจ

6.2.2 ประสานและร่วมมือในการแก้ปัญหาเสพติดของเยาวชน ในสถานที่ต่าง ๆ โดยส่งเข้าบำบัดรักษาที่คลินิกยาเสพติด หรือแก้ไขพัฒนาบุคลิกภาพผู้ติดยาเสพติดที่ศูนย์พัฒนาบุคลิกภาพผู้ติดยาเสพติด

กิจกรรมด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2541 : 18-21)

1. ชุมชนบำบัด (Therapeutic Community หรือ T.C.) เป็นวิธีการในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิด และพฤติกรรมของผู้เสพติดด้วยการช่วยเหลือตนเองในหมู่ผู้ติดยาเสพติดด้วยกัน มีหลักในการแก้ปัญหาทางจิตใจ 3 ประการ คือ

- 1.1 การเลียนแบบพฤติกรรมที่ดีของสมาชิกที่อยู่ด้วยกัน
- 1.2 การอยู่ร่วมกันเสมือนครอบครัวเดียวกัน
- 1.3 การใช้อิทธิพลกลุ่ม

ในชุมชนบำบัดจะมีการใช้กิจกรรมกลุ่มและการทำงานเป็นหลัก เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ อารมณ์ ความรู้สึกและพฤติกรรมให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

2. หลักศาสนาบำบัด

ศาสนาทุกศาสนาเป็นที่พึ่งและเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจให้คนทำความดี จึงมีการใช้สถาบันศาสนาในการช่วยเหลือปรับสภาพจิตใจผู้ติดยาเสพติด ด้วยการให้ยึดมั่นในหลักคำสอนทางศาสนา ทำให้จิตใจเข้มแข็ง สงบ ปฏิบัติตนเป็นคนดี ไม่หลงมัวเมาในความชั่วและสิ่งที่เป็นอบายมุข สถานที่ที่ใช้สถาบันศาสนาในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ได้แก่ ศาสนาคริสต์ บ้านสันติสุข จังหวัดชลบุรี บ้านนิมิตใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ศาสนาอิสลาม บ้านอรัญคม จังหวัดฉะเชิงเทรา สำหรับพุทธศาสนา มีการใช้ธรรมะเพื่อการฟื้นฟูสภาพจิตใจ เช่น การสวดมนต์ การนั่งสมาธิ การอุปสมบทผู้เลิกยาเสพติด

2.1 การอุปสมบทผู้เลิกยาเสพติด

วัตถุประสงค์

- 2.1.1 เพื่อนำศาสนามาช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดในด้านการฟื้นฟูสภาพจิตใจ
- 2.2.2 เพื่อให้ผู้เลิกยาเสพติดได้ศึกษาปฏิบัติธรรม ทำให้จิตใจสงบสามารถละเลิกจากสิ่งเสพติดและอบายมุขทั้งปวง

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เลิกยาเสพติด

แนวทางในการดำเนินการ

ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เลิกยาเสพติดที่มีศรัทธาในพุทธศาสนาเข้ารับการอุปสมบท โดยผู้ที่จะเข้ารับการอุปสมบทต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ผ่านการถอนพิษยาแล้ว
2. เป็นผู้ที่มีความตั้งใจและสมัครจะเข้ารับการอุปสมบท

3. มีความศรัทธายึดมั่นในพระบรมพุทธศาสนา

4. ไม่เป็นผู้ต้องคดีตามกฎหมาย

5. ได้รับความยินยอมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือญาติ

พี่น้อง

6. ได้รับการอบรมเกี่ยวกับศาสนาและการปฏิบัติตนในสมณ

เพศ

3. การให้คำแนะนำปรึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้มีปัญหาและติดยาเสพติดสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องของตนเองด้วยวิธีการที่ตนคิดว่าเหมาะสมที่สุด

กลุ่มเป้าหมาย

ผู้ติดยาเสพติด

แนวทางการดำเนินงาน

การให้คำแนะนำปรึกษาเป็นวิธีการฟื้นฟูสภาพจิตใจให้ผู้มีปัญหาได้รู้จักตนเอง รู้จักการแก้ไขปัญหาในทางที่ถูกต้อง ได้รับการกระตุ้นให้มีจิตใจเข้มแข็ง การให้คำแนะนำปรึกษากระทำได้ทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม โดยเจ้าหน้าที่วิชาชีพโดยตรง เช่น

2. โครงสร้างการบริหารงานของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร

การบริหารงานของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร มีโครงสร้าง ดังนี้

- 2.1 ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 2.2 รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 2.3 ผู้กำกับการอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 2.4 รองผู้กำกับการอำนวยการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 2.5 หน่วยปฏิบัติการพิเศษ
- 2.6 สถานีตำรวจภูธรหรือหน่วยงานในสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร

ประกอบด้วย

- 2.6.1 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองยโสธร
- 2.6.2 สถานีตำรวจภูธรอำเภอยางชุมน้อย
- 2.6.3 สถานีตำรวจภูธรอำเภอกุดชุม
- 2.6.4 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา
- 2.6.5 สถานีตำรวจภูธรอำเภอไทยเจริญ
- 2.6.6 สถานีตำรวจภูธรอำเภอป่าติ้ว
- 2.6.7 สถานีตำรวจภูธรอำเภอคำเขื่อนแก้ว
- 2.6.8 สถานีตำรวจภูธรอำเภอมหาชนะชัย
- 2.6.9 สถานีตำรวจภูธรอำเภอค้อวัง
- 2.6.10 สถานีตำรวจภูธรตำบลคำฝักกุด
- 2.6.11 สถานีตำรวจภูธรตำบลบึงแก

2.7 แผนกธุรการและกำลังพล

2.8 แผนกนโยบายและแผน

2.9 แผนกส่งกำลังบำรุง

2.10 แผนกงบประมาณและการเงิน

2.11 แผนกสืบสวน

2.12 แผนกสอบสวน

2.13 สหกรณ์ออมทรัพย์

3. ลักษณะงานและภารกิจของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร

ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร กำหนดลักษณะงาน และมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้ (ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร. 2543 : คำสั่ง.)

3.1 กำหนดลักษณะงาน

3.1.1 ฝ่ายบริหาร

รับผิดชอบในงานที่มีลักษณะเป็นงานด้านอำนวยการ งานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล การจัดการ การพัฒนาการบริหาร ตลอดจนการหาวิธีที่ดีที่สุดในการจัดหา รักษาและควบคุมการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ให้สามารถสนับสนุนภารกิจของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยจำแนกออกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 1) งานสารบรรณและธุรการ
- 2) งานกำลังพล
- 3) งานวิจัย
- 4) งานสวัสดิการและการแพทย์
- 5) งานบริหาร ควบคุม กำกับดูแล ให้คำปรึกษาและเสนอแนะงานที่เกี่ยวข้องกับงานงบประมาณและการเงิน รวมทั้งระเบียบข้อบังคับ และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 6) งานส่งกำลังบำรุง (ยกเว้นงานที่ได้ระบุไว้เป็นความรับผิดชอบของฝ่ายอื่น)
- 7) งานการลาไปต่างประเทศ
- 8) งานกำกับดูแลและกวดขันระเบียบวินัย ความประพฤติและการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 9) งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผนและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน และโครงการต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 10) งานร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย งานปรับปรุงโครงสร้างของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ทั้งโครงสร้างในภาพรวม และเฉพาะหน่วยงาน

- 11) งานริเริ่ม ค้นคว้า วิจัย พัฒนาระบบการจัดองค์การและเทคนิควิธีการบริหาร
- 12) งานการสื่อสาร และงานพัฒนาการสื่อสาร โทรคมนาคม และการนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 13) งานพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 14) งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 15) งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 16) งานปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระเบียบข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 17) งานศึกษาอบรมและงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอบรมตามหลักสูตรต่าง ๆ ของตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร
- 18) งานพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 19) งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร หรือผู้บังคับบัญชาอื่นมอบหมายเป็นกรณีพิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2 ฝ่ายป้องกันและปราบปราม

รับผิดชอบงานที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบเรียบร้อยด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรม และการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา (เว้นแต่ที่ได้ระบุไว้เป็นหน้าที่ของฝ่ายอื่นหรือเป็นกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้เฉพาะ ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานอื่น) งานที่เกี่ยวกับงานตรวจคนเข้าเมือง รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้องและเป็นส่วนประกอบของภารกิจฝ่ายนี้ โดยแยกจำแนกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 งานป้องกันปราบปรามการกระทำผิดทางอาญาต่าง ๆ และงานสืบสวนสอบสวนคดีอาญาทั่วไป (ยกเว้นงานที่ได้ระบุไว้เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ)

3.2.2 งานตรวจคนเข้าเมือง งานตามกฎหมายสถานบริการ โรงแรม อาวุธปืน หรืองานที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง และเป็นส่วนประกอบของภารกิจด้านป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

3.2.3 งานเด็ก เยาวชนและชุมชนมวลชนสัมพันธ์ (ยกเว้นงานที่ระบุไว้เป็นหน้าที่ของฝ่ายอื่น)

3.2.4 งานกำกับดูแล และกวดขันระเบียบวินัย ความประพฤติและการปฏิบัติของข้าราชการตำรวจตามที่ได้รับมอบหมาย

3.2.5 งานร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.2.6 งานพัฒนาสถานีตำรวจ

3.2.7 งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.2.8 งานพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2.9 งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2.10 งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยศธร ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2.11 งานควบคุมดูแลการปฏิบัติของหน่วยปฏิบัติการพิเศษ

3.2.12 งานปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2.13 งานพัฒนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.2.14 งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยศธร หรือผู้บังคับบัญชาอื่นมอบหมายเป็นกรณีพิเศษ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.3 ฝ่ายป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ

รับผิดชอบในงานในหน้าที่เกี่ยวกับป้องกันปราบปราม และการสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและอาชญากรรมพิเศษ ที่ได้รับมอบหมาย

รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง และเป็นส่วนประกอบของภารกิจฝ่ายนี้ โดยจำแนกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

- 3.3.1 งานด้านการป้องกันปราบปรามยาเสพติดให้โทษ
- 3.3.2 งานป่าไม้ และการป้องกันปราบปราม การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติ
- 3.3.3 งานป้องกันและปราบปรามการกระทำผิดทางอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายศุลกากรและภาษีอากร
- 3.3.4 งานป้องกันและปราบปรามการลักลอบค่าน้ำมันเถื่อน
- 3.3.5 งานสืบสวนสอบสวนการกระทำผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและอาชญากรรมพิเศษที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.6 งานเด็ก เยาวชนและชุมชนมวลชนสัมพันธ์ เฉพาะที่เป็นการสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษและอาชญากรรมพิเศษ ที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.7 งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.8 งานพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 3.3.9 งานพัฒนาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่
- 3.3.10 งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่
- 3.3.11 งานพัฒนาที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.12 งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.13 งานกำกับดูแลและกวดขันระเบียบวินัย ความประพฤติ และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3.3.14 งานร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.3.15 งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธรมอบหมาย เป็นกรณีพิเศษ

3.4 ฝ่ายสอบสวน

รับผิดชอบในงานที่เกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญา งานวิทยาการตำรวจ งานนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้อง และเป็นส่วนประกอบของภารกิจฝ่ายนี้ โดยจำแนกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

3.4.1 งานสอบสวนคดีอาญาและการสั่งการเกี่ยวกับคดีอาญานั้น จะได้มีคำสั่งมอบหมาย ควบคุม กำกับดูแล บริหาร สั่งการและปฏิบัติราชการ หรือรักษา ราชการแทนอีกส่วนหนึ่ง

3.4.2 งานพิจารณาสำนวนการสอบสวน

3.4.3 งานวิทยาการตำรวจ

3.4.4 งานนิติวิทยาศาสตร์

3.4.5 งานทะเบียนประวัติอาชญากร

3.4.6 งานรักษาของกลางทั้งในคดีอาญาและคดีจราจร ตลอดจนการ จำหน่ายของกลางตามระเบียบฯ

3.4.7 งานประสานงานในกระบวนการยุติธรรม

3.4.8 งานพิจารณาปัญหากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และ คำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.4.9 งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.4.10 งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ที่เกี่ยวข้อง กับ งานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.4.11 งานพัฒนาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.4.12 งานรายงานข้าราชการตำรวจต้องหาคดีอาญา งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผนและติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานและโครงการ ต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.4.13 งานกำกับดูแลและกวดขันระเบียบวินัย ความประพฤติ และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.4.14 งานร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.4.15 งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยศธร มอบหมาย เป็นกรณีพิเศษ

3.5 ฝ่ายกิจการพิเศษ

รับผิดชอบเกี่ยวกับงานอารักขา การรักษาความสงบเรียบร้อยด้านความมั่นคงแห่งชาติ การข่าวและการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งภารกิจอื่น ๆ ที่สนับสนุนและเสริมสร้างให้เกิดความสมบูรณ์ในการปฏิบัติภารกิจของตำรวจภูธรจังหวัดยศธร โดยจำแนกเป็นงานต่าง ๆ ดังนี้

3.5.1 งานถวายความปลอดภัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร หรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และพระบรมวงศานุวงศ์

3.5.2 งานรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ หรือสถานที่สำคัญอื่น ๆ

3.5.3 งานป้องกันปราบปราม ระงับการก่อการร้ายและการก่อวินาศภัย

3.5.4 งานรักษาความสงบเรียบร้อยในกรณีเดินขบวน การประท้วง การนัดหยุดงาน การชุมนุมเรียกร้อง และการกระทำใดที่มีลักษณะเป็นการก่อความไม่สงบ

3.5.5 งานดับเพลิงและบรรเทาสาธารณภัย

3.5.6 งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติ

3.5.7 งานข่าวที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง

3.5.8 งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานและโครงการต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.5.9 งานพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับในหน้าที่

3.5.10 งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.5.11 งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.5.12 งานปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่ง ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.5.13 งานร้องทุกข์หรือร้องเรียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.5.14 งานพัฒนาที่ปรึกษากับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.5.15 งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร หรือผู้บังคับบัญชาอื่นมอบหมายเป็นกรณีพิเศษที่ปรึกษากับงานในหน้าที่

3.6 ฝ่ายการจราจร

รับผิดชอบในงานที่เกี่ยวกับงานจราจร การอำนวยความสะดวก วางแผน ควบคุม กำกับดูแลและสั่งการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจราจร รวมทั้งงานที่มีลักษณะเกี่ยวข้องและเป็นส่วนประกอบภารกิจฝ่ายนี้ โดยจำแนกออกเป็นงานต่างๆ ดังนี้

Rajab 3.6.1 งานอำนวยความสะดวก วางแผน ควบคุม กำกับดูแล และสั่งการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจราจร โดยเฉพาะการส่งเสริมความรู้ด้านจราจร และการบังคับใช้กฎหมายจราจร

3.6.2 งานเด็ก เยาวชน และชุมชนมวลชนสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการจราจร

3.6.3 งานสถิติ ข้อมูล วิจัย วางแผน และติดตามประเมินผลการปฏิบัติ ตามนโยบายงานและโครงการต่าง ๆ ของงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.6.4 งานพิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลง และคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับในหน้าที่

3.6.5 งานประชุมชี้แจงและหารือปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.6.6 งานพัฒนาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระเบียบ ข้อบังคับ ข้อตกลงและคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่

3.6.7 งานพัฒนาที่ปรึกษากับงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.6.8 งานประชุมในนามตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ที่เกี่ยวข้องกับการ
ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.6.9 งานกำกับดูแลและกวดขันระเบียบวินัย ความประพฤติ และ
การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจที่เกี่ยวข้องกับการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.6.10 งานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

3.6.11 งานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร หรือผู้บังคับ
บัญชาอื่นมอบหมายเป็นกรณีพิเศษที่เกี่ยวข้องกับการในหน้าที่

3.7 การมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบให้ รองผู้บังคับ การตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร

รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ให้มีอำนาจหน้าที่ช่วยผู้บังคับการ
ตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ในการปกครองบังคับบัญชาดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยโดย
ทั่วไป อันเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจในสังกัด ส่วนการมอบหมายอำนาจ
หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายนั้น จะได้มีคำสั่งมอบหมายควบคุม กำกับการ
บริหารสั่งการและปฏิบัติราชการแทน หรือรักษาราชการแทนอีกส่วนหนึ่ง

Rajabhat Mahasarakham University

3.8 ขอบเขตของการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ

3.8.1 การเข้าอำนวยความสะดวกในกรณีพิเศษเกิดขึ้น ซึ่งหากไม่รีบดำเนินการหรือ
สั่งการแล้วจะเกิดความเสียหายต่อทางราชการ เช่น กรณีเกิดคดีอุกฉกรรจ์ร้ายแรง
การปะทะกับผู้ก่อการร้าย ประชาชนชุมนุมเรียกร้อง การประท้วง การก่อการร้าย อุบัติเหตุ
ต่าง ๆ ให้รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธรซึ่งประสบเหตุ หรือรับทราบเป็นอันดับแรก
เข้าพิจารณาดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ รีบรายงานให้ผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรจังหวัด
ยโสธร ทราบโดยเร็วที่สุด

3.8.2 งานใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของ ผู้บังคับการตำรวจภูธร
จังหวัดยโสธรโดยเฉพาะ หรืองานพิเศษที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธรมอบหมายให้
หน่วยงานใดดำเนินการโดยเฉพาะงานนโยบาย งานที่เกี่ยวกับการเมือง ราชการลับ รวมทั้ง
งานอื่น ๆ ที่เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญควรเสนอให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธรรับทราบหรือ
ต้องสั่งการ ก็ให้เสนอผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดยโสธร ทราบ หรือเพื่อพิจารณาสั่งการ
แล้วแต่กรณี

3.8.3 งานใดที่ริเริ่มขึ้นใหม่ งานพัฒนา หรืองานใดที่เปลี่ยนแปลงไปจากระเบียบแบบแผนที่ใช้อยู่ ให้เสนอขอรับความเห็นชอบจากผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา ก่อน

3.8.4 งานใดที่เกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย หรืองานที่เข้าลักษณะเป็นหน้าที่ของหลายฝ่าย ให้เสนอผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา พิจารณาสั่งการ

3.8.5 งานใดที่มีได้แบ่งมอบให้อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายใดให้เป็นความรับผิดชอบของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา

3.8.6 งานถวายความปลอดภัย ให้ถือเป็นหน้าที่รับผิดชอบที่จะแสดงความจงรักภักดีร่วมกันซึ่งผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา จะมอบหมายให้ปฏิบัติเมื่อมีภารกิจ

3.8.7 งานดังต่อไปนี้เป็นอำนาจ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา

- 1) แต่งตั้งข้าราชการตำรวจ
- 2) งานเลื่อนขั้นอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ
- 3) การส่งเคลื่อนย้ายหรือใช้กำลังจำนวนมาก
- 4) การอนุมัติ หรือสั่งให้ข้าราชการตำรวจไปปฏิบัติราชการ

เว้นแต่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา ไปราชการและเป็นกรณีเร่งด่วนซึ่งหากรอให้ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา กลับจากราชการจะทำให้ราชการเสียหาย ให้รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา ที่รักษาราชการแทนในขณะนั้นอนุมัติ หรือสั่งการแทนได้

5) งานบริหารงบประมาณพลาธิการและพัสดุเฉพาะเกี่ยวกับ

- (1) การจัดสรรงบประมาณ
- (2) การส่งจ้างสั่งซื้อ
- (3) กำหนดนโยบายบายส่งกำลังบำรุง

6) การอนุมัติแจกจ่ายยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสาร

7) การจัดตั้งชุดเฉพาะกิจ ปฏิบัติการพิเศษ

8) การอนุญาตให้ประกันตัวผู้ต้องหาในคดีอาชญากรรม ยาบ้า

(ยกเว้นกัญชา)

3.8.8 กรณีมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้พิเศษ งานที่มอบอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ หรืองานอื่นใด หากมีความจำเป็นเพื่อความเหมาะสม หรือประโยชน์ของทางราชการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา จะสั่งมอบให้รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา เป็นผู้รับผิดชอบและปฏิบัติราชการแทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

3.8.9 การปฏิบัติราชการแทน และการรักษาราชการแทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธาในกรณีที่ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ การปฏิบัติราชการแทนหรือรักษาราชการแทนให้เป็นไปตามคำสั่ง เรื่องมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธาปฏิบัติราชการแทน และการรักษาราชการแทนผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดโยธา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สุพัฒน์ อีร์เวทเจอร์นิช (2540:96-107) ได้กล่าวถึง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติด มี 2 ระดับ คือ ระดับชาติและระดับประเทศในระดับชาติได้เริ่มมาตั้งแต่สมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ใน ค.ศ. 1946 องค์การสหประชาชาติได้ชักนำให้ประเทศส่วนใหญ่ในโลกลงนามใน "อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ" เพื่อควบคุมยาเสพติด ปัจจุบันมีประเทศต่าง ๆ รวมลงนาม 100 กว่าประเทศ อนุสัญญานี้ จึงมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายระหว่างประเทศได้ มีหน่วยงานที่เรียกว่า "องค์การตำรวจสากล" (International Police หรือ Interpol) ทำหน้าที่สืบสวนและจับกุมผู้ลักลอบค้า หรือผลิตยาเสพติดในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกส่วนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในประเทศไทย มีมาตรการในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่สำคัญแบ่งออกได้เป็น 4 ประการ คือ 1) การป้องกัน 2) การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น 3) การดำเนินการปราบปรามยาเสพติด และ 4) การบำบัดรักษา ซึ่งการป้องกันนั้นอาจทำได้หลายประการที่สำคัญ คือการให้ข่าวสารและสุศึกษา การส่งเสริมสุขภาพจิต การหาทางเลือกใหม่ การวางกันมิให้เกิดการใช้ยา การป้องกันการใช้ยาด้วยตนเองและใช้ยาผิด การปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อทดแทนการปลูกฝิ่น เพื่อให้ชาวเขามีรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ที่สำคัญคือลดพื้นที่เพาะปลูกฝิ่น การดำเนินการปราบปรามยาเสพติด รัฐบาลได้ออกพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2519 ซึ่งจากพระราชบัญญัตินี้ ได้มีการจัดตั้ง

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขึ้นในสำนักนายกรัฐมนตรี มีฐานะเทียบเท่าหน่วยระดับกรม เรียกชื่อว่า "คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หรือ ป.ป.ส. ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว ได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการป้องกันแก้ไขปัญหที่สำคัญไว้ 5 ประการ คือ 1) การปราบปรามยาเสพติด และการค้ายาเสพติดอย่างเฉียบขาด 2) การป้องกันยาเสพติด 3) การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและฟื้นฟูจิตใจ 4) การควบคุมพืชเสพติด (การปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทน) และ 5) การร่วมมือกับต่างประเทศในการปราบปรามยาเสพติด การบำบัดรักษา ซึ่งหลักการบำบัดรักษานั้นต้องเตรียมผู้ปวยให้พร้อมปรับสภาพฟื้นฟูจิตใจ เสริมสร้างกำลังใจ และบำรุงร่างกาย แนะนำทางกลับไปดำรงชีวิตในสังคม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2540 : 87-88) ได้กล่าวถึงการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดว่า ให้ดำเนินการครอบคลุมด้วยยาเสพติดสำคัญที่มีการแพร่ ระบาดมากในปัจจุบัน มีแนวโน้มการขยายตัวมากขึ้น 5 ชนิด เรียงตามลำดับคือ เมทแอมเฟตามีน สารระเหย กัญชา เฮโรอีน และฝิ่น โดยให้ยุทธศาสตร์ ลดอุปสงค์ยาเสพติดควบคู่ไปกับลดอุปทานยาเสพติดภายใต้การผสมผสานกันอย่างเหมาะสม ระวังการป้องกันการบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การปราบปราม และการควบคุมพืชเสพติด โดยระดมสรรพกำลังและความร่วมมือจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาภาคเอกชน องค์กรประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กรมตำรวจ (2541 : 1-7) ได้กล่าวถึงมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. 2541 ตามคำสั่งกรมตำรวจที่ 605/2541 ที่ให้ทุกหน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติคือมาตรการป้องกัน ให้ทุกสถานีตำรวจดำเนินการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้เกิดกระแสต่อต้านยาเสพติด สํารวจสถานบำบัดรักษายาเสพติดในพื้นที่และหรือพื้นที่ใกล้เคียง ดำเนินการประชาสัมพันธ์ ชักจูง สนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบำบัดรักษา จัดให้มีการประชุมระหว่างหน่วยงานของรัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน และนายจ้างผู้ประกอบการ เพื่อแสวงหาความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติด ให้จัดนายตำรวจในสายป้องกันและปราบปราม ออกพบปะแกนนำชุมชน เพื่อชักจูงให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันปราบปราม ให้ขอความร่วมมือจากโรงเรียนและสถานศึกษาให้มีการสุ่มตรวจปัสสาวะ เพื่อหาร่องรอยการใช้

ยาเสพติดในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาโดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีพฤติกรรมเสี่ยง ทั้งนี้ควรดำเนินการ โดยเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนและสถานศึกษาเป็นหลัก เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการดำเนินการ ตามกฎหมาย ต่อนักเรียน นักศึกษา สุ่มตรวจปัสสาวะผู้ใช้สถานบริการสถานบันเทิง เพื่อหา ร่องรอยการใช้ยาเสพติด หากตรวจพบให้ดำเนินคดีโดยเคร่งครัด สุ่มตรวจร้านค้าบริเวณหน้า โรงเรียนและสถานศึกษาเพื่อเก็บตัวอย่าง หรือเครื่องดื่มซึ่งอาจผสมยาเสพติดส่งสถานตรวจ พิสูจน์ สุ่มตรวจแหล่งเพาะปลูกพืช หรือสถานประกอบการที่สนับสนุนให้ผู้ใช้แรงงาน ใช้ยาเสพติดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ให้ประชาสัมพันธ์ในคดียาเสพติดให้นักท่องเที่ยวต่างประเทศทราบอย่างกว้างขวาง และหลากหลายรูปแบบ ติดตามรวบรวมสถิติการตัดสินพิพากษาคดียาเสพติดในแต่ละเดือน และประชาสัมพันธ์ให้ สาธารณชนทราบ มาตรการปราบปราม ให้จัดชุดดำเนินการปราบปรามในพื้นที่ ให้สำรวจ และรวบรวมข้อมูลผู้ผลิต แหล่งผลิต ผู้จำหน่าย แหล่งจำหน่ายยาเสพติด รายงาน กรมตำรวจโดยตรงและกองบัญชาการต้นสังกัด ให้แสวงหาข้อมูลผู้ผลิต แหล่งผลิต ผู้จำหน่าย แหล่งจำหน่ายยาเสพติดเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น สถานบำบัด ยาเสพติด กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แล้วดำเนินการเคร่งครัดอย่างเคร่งครัด เร่งรัดปราบปราม ตามบัญชีข้อมูลท้องถิ่นเกี่ยวกับยาเสพติด ตรวจค้นบ้านพัก และยานพาหนะของผู้ค้า ยาเสพติดเป้าหมายเป็นระยะ ๆ สร้างความกดดันต่อเป้าหมาย เพื่อหวังผลในด้านการ ป้องกัน ตั้งจุดตรวจ จุดสกัดบนเส้นทางสำคัญ และเส้นทางที่มีข้อมูลว่ามีการลักลอบ ลักลอบยาเสพติดโดยประสานให้สอดคล้องกันทั้งในระดับภาคและจังหวัด การสอบสวนคดียาเสพติด ให้ผู้บังคับบัญชาเอาใจใส่ต่อคำให้การของผู้ต้องหาเป็นพิเศษ หน่วยเสริมการ ปฏิบัติ ให้กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สำนักงานตำรวจสันติบาล สำนักงานวิทยาการตำรวจ กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้การสนับสนุนและ หรือดำเนินการ มาตรการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตนเพื่อเสริมการปฏิบัติของสถานี ตำรวจโดยเข้มงวดอีกทางหนึ่ง

จากแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้วิจัยสรุปได้ว่า

1. การแก้ไขปัญหายาเสพติด มี 2 ระดับ คือ ระดับชาติและระดับประเทศ ในระดับชาติโดย องค์การสหประชาชาติมีกฎหมายระหว่างประเทศบังคับ ในประเทศไทย มีหน่วยงานระดับกรม คือ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.)

ได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สำคัญไว้ 5 ประการ คือ

- 1) การปราบปรามยาเสพติด และการค้ายาเสพติดอย่างเฉียบขาด
- 2) การป้องกันยาเสพติด
- 3) การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดและฟื้นฟูจิตใจ
- 4) การควบคุมพืชเสพติด (การปลูกพืชเศรษฐกิจทดแทน) และ
- 5) การร่วมมือกับต่างประเทศในการปราบปรามยาเสพติด

การบำบัดรักษา

2. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ดำเนินการครอบคลุมตัวยาเสพติดที่สำคัญ 5 ชนิด คือ เมทแอมเฟตามีน สารระเหย กัญชา เฮโรอีน และฝิ่นโดยใช้ยุทธศาสตร์ลดอุปสงค์ยาเสพติดควบคู่ไปกับลดอุปทานยาเสพติดภายใต้การผสมผสานกันอย่างเหมาะสม ระหว่างการป้องกัน การบำบัดรักษา การฟื้นฟูสมรรถภาพ การปราบปราม และการควบคุมพืชเสพติด

3. มาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ให้เกิดกระแสต่อต้านยาเสพติด ชักจูงสนับสนุนให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการรักษากับภาคเอกชน ฟื้นฟูสมรรถภาพในสถานบำบัดรักษา แสวงหาความร่วมมือในการป้องกันยาเสพติดกับภาคเอกชน สุ่มตรวจปัสสาวะในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ผู้ใช้บริการสถานบริการบันเทิง สุ่มตรวจแหล่งเพาะปลูกพืช หรือ สถานประกอบการที่สนับสนุนให้ผู้ใช้แรงงานใช้ยาเสพติด จัดชุดดำเนินการปราบปรามในพื้นที่อย่างจริงจัง สร้างความกดดันต่อเป้าหมาย เพื่อหวังผลในการป้องปราม ให้การสนับสนุนและหรือดำเนินมาตรการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาเสพติดในประเทศไทย

จรัส สุวรรณเวลา และคณะ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาเสพติดในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า การมียาเสพติดแพร่หลายและหาได้ง่าย เป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งของการระบาด การมียาในชุมชนเพียงอย่างเดียวไม่ได้เป็นเหตุของการระบาดของยาเสพติด "เพื่อน" เป็นสื่อที่สำคัญที่นำเยาวชนไปติดยา ผู้ติดยาเสพติดได้รับยาครั้งแรกจากเพื่อนมีมากถึงร้อยละ 70 นอกจากนี้ยังเกิดจากสภาพความกดดันในครอบครัว สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม การขาดที่ปรึกษา การว่างงาน

วุฒิ เหล่าสุนทร และคณะ (2536: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง อาชญากรรมการค้ายาเสพติด โดยศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนการค้ายาเสพติดของผู้ต้องขัง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ค้าส่วนใหญ่ มีครอบครัวแล้ว สาเหตุที่กระทำความผิดครั้งแรก เนื่องจากเห็นว่ารายได้ดี ส่วนมากอายุประมาณ 26-30 ปี การศึกษาต่ำ ผู้ค้ารายย่อย จะเสพยาเสพติดด้วย สาเหตุที่ค้าครั้งแรกเพื่อต้องการเอาเงินไปซื้อยาเสพติด และเห็นว่า รายได้ดี ส่วนผู้ค้าเสี่ยงพบว่า ส่วนมากจะถูกเพื่อนหรือผู้ที่อยู่ในวงการเดียวกันชักชวน เพราะเห็นว่ารายได้ดีและใช้เวลาสั้น การลำเลียงส่วนมากสิ่งของซุกซ่อนมากับตัว หรือ สัมภาระและนัดส่งของตามสถานีขนส่งรถยนต์ สถานีรถไฟ โรงแรม ลานจอดรถ ร้านอาหาร ผู้ค้าเสี่ยงจะทราบลักษณะผู้มารับโดยการดูจากลักษณะและสัญลักษณ์ต่าง ๆ หรือบางราย จะนำสิ่งของไปวางโดยไม่รู้รายละเอียดเกี่ยวกับผู้มารับยาเลย นอกจากนี้ ผู้ค้ารายย่อย เป็นตัวการสำคัญประการหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดผลผลิตและใช้ยาเพิ่มขึ้น

สกุลรัตน์ อุษณาวรงค์ และคณะ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัญหา การติดยาเสพติดของผู้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น และศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่า จำนวนผู้เข้ารับรักษาเป็นชายร้อยละ 97.84 อายุ ที่พบมากอยู่ในระหว่าง 20-24 ปี มีร้อยละ 34.99 จบการศึกษาระดับ ประถม 6 มีมากที่สุด ร้อยละ 31.29 ภูมิสำเนาของผู้รักษาพบมากในจังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 29.04 ประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกรมากที่สุด คือร้อยละ 30.20 และ 28.85 ตามลำดับ โดยสาเหตุที่นำไปสู่การติดยา คือ ออยากทดลองร้อยละ 56.32 และเพื่อนชักชวน ร้อยละ 29.98

สกุลรัตน์ อุษณาวรงค์ และ คณะ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาการติดยาเสพติดและสารเสพติดในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ชนิดของ สารเสพติดที่นิยมใช้ 5 อันดับแรก ได้แก่ ยาบ้า กัญชา สารระเหย ยานอนหลับและเฮโรอีน จากสถิติผู้ต้องโทษในเรือนจำขอนแก่นที่ถูกจับกุมในคดียาเสพติดทั้งหมดเป็นคดียาบ้าร้อยละ 44.24 รองลงมาคือ คดีกัญชาร้อยละ 3.12 คดีเฮโรอีน ร้อยละ 1.19 คดีฝิ่นร้อยละ 0.43 ด้านตัวผู้เสพเพศชายมีมากกว่าเพศหญิง จำนวน 3 เท่า มีอายุในช่วง 15-25 ปี เป็นส่วนมาก ผู้ที่เสพยาเสพติดส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง การเกษตร ไม่มีอาชีพ รายได้ต่ำ การศึกษาต่ำ

จากงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดในประเทศไทยดังกล่าว ผู้วิจัยสรุป
ได้ ดังนี้

1. การมียาเสพติดแพร่หลายและหาได้ง่ายเป็นปัจจัยของการระบาดของยาเสพติด การแพร่ระบาดของยาเสพติดในกลุ่มเยาวชนเกิดจากเพื่อนชักชวน และเกิดจากความกดดันในครอบครัว ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม การขาดที่ปรึกษา และปัญหาการว่างงาน
2. การค้ายาเสพติดเกิดจากการเสพยาเสพติด การค้ายาเสพติดครั้งแรก เพื่อต้องการเงินไปซื้อยาเสพติด และเห็นว่ารายได้ดี ใช้เวลาสั้น ๆ
3. ผู้เสพยาเสพติดส่วนมากมีอายุระหว่าง 15 – 25 ปี ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง และมีการศึกษาดำ

5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

พ.ต.อ.เอก สารสิน (2522: บพคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการควบคุมยาเสพติดในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะกรณีมาตรการและยุทธศาสตร์เพื่อความมั่นคงของชาติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่สำคัญ ที่ทำให้ยาเสพติดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วการควบคุมยาเสพติดต้องดำเนินการ 2 ด้าน คือ ควบคุมเพื่อลดยาทั้งสารเสพติดอนุพันธ์ และสารเสพติดสังเคราะห์ทางเคมี ควบคุมเพื่อลดจำนวนผู้ติดยาเสพติด และผู้ที่มีแนวโน้มว่าจะติดยาเสพติด การดำเนินการด้านยาเสพติดของประเทศไทยได้ดำเนินการไปหลายมาตรการ เช่น การปราบปราม การป้องกันและการเผยแพร่ความรู้

เกรียงชัย จันทรวงเกษม (2523 : บพคัดย่อ) ได้ศึกษามาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า การที่จะแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผลนั้นจะต้องดำเนินมาตรการทุก ๆ อย่างไปพร้อมกัน กฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดของไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหายาเสพติดอย่างได้ผล เนื่องจากไม่สามารถนำตัวผู้กระทำผิดรายใหญ่มาลงโทษตามกฎหมายได้ จึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวกับยาเสพติดของไทย และเพิ่มอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ลิขิต เทอดเกียรติศักดิ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาถึงการพัฒนา มาตรการและองค์กรเพื่อแก้ไขปัญหายาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ได้ผลนั้น ต้องแก้ไขที่บุคคล 4 กลุ่ม คือ ผู้ผลิต ผู้เสพ ผู้ค้าและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ รวมทั้งปรับปรุงกลไกและควบคุมองค์กรให้เหมาะสม คือ ประการที่หนึ่ง ด้านยาเสพติด ต้องมีกฎหมายรองรับผู้เข้ารับการรักษามากกว่าจะหายเป็นปกติ ให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของยาเสพติด ประการที่สอง การปราบปราม เจ้าหน้าที่ที่ต้องปรับปรุงฝึกฝนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเทคนิคของผู้กระทำผิด มีความซื่อสัตย์ในหน้าที่มีเครื่องมือที่ทันสมัย ปฏิบัติทดแทนพืชยาเสพติด ประการที่สาม ปรับปรุงพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ที่รับผิดชอบ ประการที่สี่ ต้องมีการปรับปรุงพัฒนามาตรการและองค์กร การควบคุมยาเสพติดให้เหมาะสมและรัดกุม

พล.ต.ต. ไกรสุข สิ้นสุข (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษานโยบายการปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ปัญหายาเสพติดในประเทศไทยมีความรุนแรง ประเทศไทยมีนโยบายในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดดีอยู่แล้ว แต่นโยบายการปราบปรามยาเสพติดไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายประการ เช่น ระบบการบริหารบุคลากร งบประมาณ กฎหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐ ความร่วมมือของต่างประเทศ ระบบข้อมูลข่าวสาร แหล่งผลิต เส้นทางลำเลียง

ร.ต.อ. นักรบ หลิมวิรัตน์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวคิดในการปราบปรามยาเสพติดของข้าราชการตำรวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ฝ่ายอำนวยการมีความความเข้าใจในการปฏิบัติงานดีกว่าฝ่ายปฏิบัติการ ทิศนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานปราบปรามยาเสพติด ของฝ่ายอำนวยการและฝ่ายปฏิบัติการมีความเห็นแตกต่างกัน ปัญหาและอุปสรรคในการปราบปรามยาเสพติดที่สำคัญคือสวัสดิภาพของเจ้าหน้าที่ และครอบครัวไม่ปลอดภัย รองลงมาคือเครื่องใช้พิเศษที่ใช้ในการสืบสวนไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้และประสบการณ์มีน้อย อำนาจและอิทธิพลของนักค้ายาเสพติดมีมาก หน่วยงานในการปราบปรามมีหลายหน่วยงานและไม่ประสานกัน

พ.ต.ท.ดำรง วาสนะสมสิทธิ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลประเมินสภาพทั่วไปในการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในภาพรวมนั้น เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดฯ และเจ้าหน้าที่

ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เห็นว่า ยังมีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดเห็นว่าสิ่งที่เด่นชัดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ นโยบายและมาตรการในการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดและของสำนักงานกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และนโยบายระดับหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่มีความชัดเจน เจ้าหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน มีการสืบสวนหาข่าวและหลักฐานมาก่อนในการตรวจค้น จับกุมผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทุกราย การตรวจค้นสามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ และในการจับกุมนั้นสามารถจับกุมเกี่ยวกับยาแอมเฟตามีน (ยาบ้า) ภัยคุกคาม และการจับกุมผู้กระทำความผิดเป็นผู้จำหน่าย เป็นต้น

ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เห็นว่า สิ่งที่เด่นชัดในการปฏิบัติงาน ได้แก่ นโยบายและมาตรการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของ กรมตำรวจและของกระทรวงมหาดไทย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

2. ผลการประเมินสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการปฏิบัติงานป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในภาพรวมนั้น ทั้งเจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานทุก ๆ ด้าน มีปัญหาในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เจ้าหน้าที่ศูนย์ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด มีความเห็นว่ามีปัญหาในการปฏิบัติงานที่สำคัญ ได้แก่ การที่ผู้ค้ายาเสพติด ไม่เกรงกลัวโทษตามกฎหมายเพราะว่า ผลประโยชน์จากการค้ายาเสพติดดีมาก การขาดแคลน เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการประสานงานและวางแผน ร่วมกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น เห็นว่า การปฏิบัติงานที่เป็นปัญหา ที่สำคัญ ได้แก่ การขาดแคลนยานพาหนะ วิทยุสื่อสาร การขาดขวัญและกำลังใจของ เจ้าหน้าที่ และขาดค่าใช้จ่ายในการสืบสวน (เงินจ้างสายลับ)

พ.ต.ท.ลิขิต วิชญชีวินทร์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา การปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ด ทั้งด้านการบริหารและด้านการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดร้อยเอ็ดอยู่ในระดับน้อย

2. สภาพปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในภาพรวมแล้ว มีปัญหาในระดับน้อย โดยที่ปัญหาเกี่ยวกับการเงินและวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับมากในขณะที่ปัญหาด้านบุคลากรและด้านวิธีการมีปัญหในระดับน้อย

3. มาตรการและแนวทางในการปฏิบัติงานที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะ ได้แก่ การเพิ่มโทษให้นักขึ้นทั้งผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด ตลอดจนการปฏิบัติงานด้านมวลชนสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะช่วยทำให้งานนี้ดีขึ้น

พ.ต.ท.ธนนท์ชัย สุขหา (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพในการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธร สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดมหาสารคาม ทั้งด้านการบริหาร ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดบุคลากร ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการปฏิบัติงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ อยู่ในระดับมาก

2. สภาพปัญหาในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานเป็นปัญหามากที่สุด ปัญหาผู้บังคับบัญชาไม่ผลประโยชน์ร่วมกับผู้ค้ายาเสพติด เป็นปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พ.ต.ท.อุดมศักดิ์ เปลี้นขำ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การดำเนินงานของศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดมหาสารคาม เกี่ยวกับยาเสพติดประเภทแอมเฟตามีนในกลุ่มเยาวชนในสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า

1. การดำเนินงานของศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดมหาสารคาม มีดังนี้

1.1 การดำเนินงานด้านการป้องกัน พบว่า คณะอนุกรรมการฯ มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย การอนุมัติโครงการและการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเหมาะสม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อชี้ปัญหาและการประสานขอความร่วมมือกับส่วนราชการต่าง ๆ แม้ได้ใช้วิธีการที่เหมาะสมแล้ว แต่ก็ยังประสบปัญหาอยู่บ้าง

1.2 การดำเนินงานด้านการปราบปราม พบว่า การดำเนินงานในส่วนของคณะอนุกรรมการฯ ในการประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย การอนุมัติโครงการ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้ปัญหาการแต่งตั้งคณะทำงาน และการประสานงานขอความร่วมมือกับ

ส่วนราชการมีความเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม ก็ได้ประสบปัญหาในด้านการได้รับความร่วมมือจากประชาชนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

1.3 การดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พบว่า มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบาย การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อชี้ปัญหาและการแต่งตั้งคณะทำงานอย่างเหมาะสม แต่เนื่องจากขาดแคลนบุคลากรและงบประมาณจึงมีโครงการในด้านนี้น้อยกว่าที่ควรจะเป็น อีกทั้งหน่วยงานที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการดำเนินงานด้านนี้ยังมีขีดจำกัด จึงมีการประสานความร่วมมือกับส่วนราชการน้อยมาก

2. ผลการดำเนินงานและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์ฯพบว่า เยาวชนในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องใกล้ชิด ส่วนใหญ่เคยพบเห็นพิษภัยของการเสพยาเสพติดประเภทนี้ จึงควรระมัดระวังและยินดีให้ความร่วมมือในการต่อต้านยาเสพติดให้ทราบสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักและวิธีดำเนินโครงการ ทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และเห็นว่าเหมาะสมดี แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่ทราบในรายละเอียดก็มีเป็นจำนวนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น ส่วนใหญ่เห็นว่า มีการดำเนินโครงการยังไม่เพียงพอที่จะป้องกันและปราบปรามให้เป็นผลดีจนเป็นที่น่าพอใจ ทั้งนี้โดยเห็นว่า ควรเพิ่มจำนวนบุคลากรและงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินโครงการมากยิ่งขึ้น

ร.ต.อ. โกร สอนสี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาบทบาทในการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองในสังกัดตำรวจภาค 4 ผลการศึกษาพบว่า สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองในสังกัดตำรวจภาค 4 มีความคาดหวังต่อบทบาทดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดโดยรวมทุกด้านในระดับมาก และบทบาทเป็นรายด้านในระดับมาก ตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด มีบทบาทในการดำเนินงานได้จริงในบทบาทโดยรวมทุกด้านในระดับปานกลาง มีความคาดหวังต่อบทบาทการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในระดับมากกว่ามีการดำเนินการได้จริง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองในสังกัดตำรวจภาค 4 ที่ไม่ได้รับผิดชอบพื้นที่แนวชายแดนคาดหวังที่จะมีบทบาทในการดำเนินงานและดำเนินงานได้จริง ในระดับที่ไม่แตกต่าง จากสถานีตำรวจที่ไม่ได้รับผิดชอบแนวชายแดนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง ในสังกัดตำรวจภาค 4 มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดอยู่ในปริมาณที่สูง ยาเสพติดที่พบ ได้แก่ กัญชา เฮโรอีน ผีน แอมเฟตามีน และสารระเหย ยาเสพติดที่ปลูกในพื้นที่คือ กัญชา มีการลักลอบนำยาเสพติดเข้ามา

ในประเทศไทย จากสาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามแนวชายแดนทางจังหวัดหนองคาย มุกดาหาร นครพนมและเลย มีการแพร่ระบาดทุกกลุ่มบุคคล การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ยึดนโยบายในแผนของกรมตำรวจแม่บทและแผนของตำรวจภาค 4 เป็นหลัก แต่มีปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ

1. ด้านการป้องกันยาเสพติดพื้นที่เป็นป่าไม้ เทือกเขา มีแนวชายแดนยาวงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการประชาสัมพันธ์ถึงโทษพิษภัยของยาเสพติด ขาดอุปกรณ์เครื่องมือและยานพาหนะสนับสนุน ผู้ปฏิบัติงานมีน้อยและไม่มีผู้ชำนาญเฉพาะด้าน และมีอิทธิพลการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด ตัวเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติถูกข่มขู่ ปองร้ายต่อชีวิตและครอบครัว ขาดงบประมาณสนับสนุนที่เพียงพอ การนำมาตรการสมคบมาใช้ยังไม่เกิดผลเท่าที่ควร ทั้งยังขาดการประสานงานระหว่างหน่วยปฏิบัติต่างพื้นที่

3. ด้านการบำบัดรักษา สถานที่บำบัดรักษาไม่เพียงพอ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดส่งผู้ต้องหาที่ติดยาเสพติดไปบำบัดรักษา และไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ร.ต.อ.สุทธิศักดิ์ ลุนหวิตยานนท์ (2542 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษา

การดำเนินการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้โทษ ศึกษากรณีชุมชนคุ้มขวัญเมือง ตำบลบรือ อำเภอบรือ จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุการแพร่ระบาดในชุมชนดังกล่าวมี 2 สาเหตุ คือ ภาวะประชากรที่มีความยากจน การศึกษาต่ำ การขาดความอบอุ่นในครอบครัว และลักษณะทางด้านคุณภาพของชุมชนที่เป็นชุมชนแออัด มีประชากรพักอาศัยอยู่หนาแน่น สภาพบ้านเรือนไม่ได้มาตรฐาน แนวทางการป้องกันยาเสพติดให้โทษในชุมชน ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานในด้านการป้องกันและปราบปรามให้ประชาชนทราบ สนับสนุนงบประมาณโครงการป้องกันยาเสพติดให้มากขึ้น การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดในชุมชน การแก้ไขกฎหมายให้มีบทลงโทษสูงขึ้น แนวทางปราบปรามควรคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสม สนับสนุนงบประมาณด้านการปราบปรามให้สูงขึ้น ติดตั้งตู้สายตรวจในชุมชน บูรณะบ้านเรือนในชุมชน เพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ รวบรวมรายชื่อผู้มีพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเสนอผู้บังคับบัญชาระดับสูง เพิ่มเทคนิคในการสืบสวน จับกุม ความรู้ ความชำนาญให้กับเจ้าหน้าที่

ด.ต.พิชัย ขวัญทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรค

ในด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมทุกด้าน ในแต่ละด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่ปัญหาการดำเนินงานป้องกัน การปราบปราม และบำบัดรักษา พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ซึ่งให้เห็นว่า การดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมายเท่าที่ควร เพราะยังมีปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาอีกระดับหนึ่ง คือ การป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดรักษา พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด จะต้องแก้ไขปรับปรุงด้านการวางแผนเกี่ยวกับการจัดสรรอัตรากำลังให้เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ ทำการประเมินผลและปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง จะต้องได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนการจัดวางอัตรากำลังของผู้ปฏิบัติให้เหมาะสม จัดทำแผนของหน่วยงานให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมตำรวจ ทั้งต้องจัดสรรงบประมาณและอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ให้เพียงพอและเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของตำรวจภูธรจังหวัดอุดรธานี ระหว่างตำรวจที่มีระดับชั้นยศต่างกัน ดังนี้

2.1 ตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีระดับปัญหาในการป้องกันยาเสพติดและชั้นการดำเนินงานการวางแผน การจัดองค์กรและการจัดบุคลากร มากกว่าตำรวจชั้นประทวน แต่ตำรวจทั้ง 2 กลุ่มมีระดับปัญหาในชั้นการสั่งการและการควบคุมไม่แตกต่างกัน

2.2 ตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีระดับปัญหาในการปราบปรามยาเสพติดและในชั้นการจัดองค์กร การจัดบุคลากร และการสั่งการ ไม่แตกต่างกัน แต่ตำรวจชั้นสัญญาบัตร มีระดับปัญหาในชั้นการวางแผนมากกว่าตำรวจชั้นประทวน

2.3 ตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีระดับปัญหาด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และในชั้นการดำเนินงานการวางแผน การจัดองค์กรและการจัดบุคลากร มากกว่าตำรวจชั้นประทวน แต่ตำรวจทั้ง 2 กลุ่มมีระดับปัญหาในชั้นการสั่งการและการควบคุมไม่แตกต่างกัน

จากงานวิจัยที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดังกล่าว ผู้วิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. การดำเนินนโยบายด้านยาเสพติดของประเทศไทย ได้ดำเนินไปหลาย มาตรการ มาตรการที่สำคัญ คือ การป้องกัน การปราบปรามและการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด

2. การดำเนินนโยบายด้านยาเสพติดของประเทศไทยไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากมีปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติหลายประการ ดังนี้

2.1 ด้านการป้องกันยาเสพติด มีปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาด้าน การบริหาร การกำหนดนโยบายและการวางแผน ปัญหาด้านการควบคุมองค์กร ขาดบุคลากรที่มีความเหมาะสม ขาดแคลนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ขาดการประชาสัมพันธ์ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นและประชาชนเท่าที่ควร

2.2 ด้านการปราบปรามยาเสพติด มีปัญหาที่สำคัญคือ ปัญหาด้าน การวางแผน การสั่งการและควบคุม เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถมีไม่เพียงพอ ปัญหาด้านสวัสดิการของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ขาดแคลนงบประมาณในการสืบสวน (เงินค่าจ้าง สายลับ) ขาดแคลนยานพาหนะ เครื่องมือสื่อสารและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นและประชาชนเท่าที่ควร

2.3 ด้านการบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย สถานที่บำบัดรักษาไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ มีน้อย ขาดการประชาสัมพันธ์ ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากส่วนราชการอื่นเท่าที่ควร งบประมาณและเครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ระดับปัญหาในการดำเนินการด้านการป้องกัน การปราบปราม และการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตำรวจที่มีชั้นยศต่างกัน พบว่า ด้าน การป้องกัน และการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จะมีปัญหาด้านการวางแผน การจัดองค์กรและการจัดบุคลากร มากกว่าตำรวจชั้นประทวน ส่วนด้านการปราบปราม ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรจะมีปัญหาด้านการวางแผน มากกว่าตำรวจชั้นประทวน

6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้พิจารณาถึงความเกี่ยวข้องกับเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกันปราบปรามและบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แล้วได้กำหนดตัวแปรในการวิจัยดังนี้

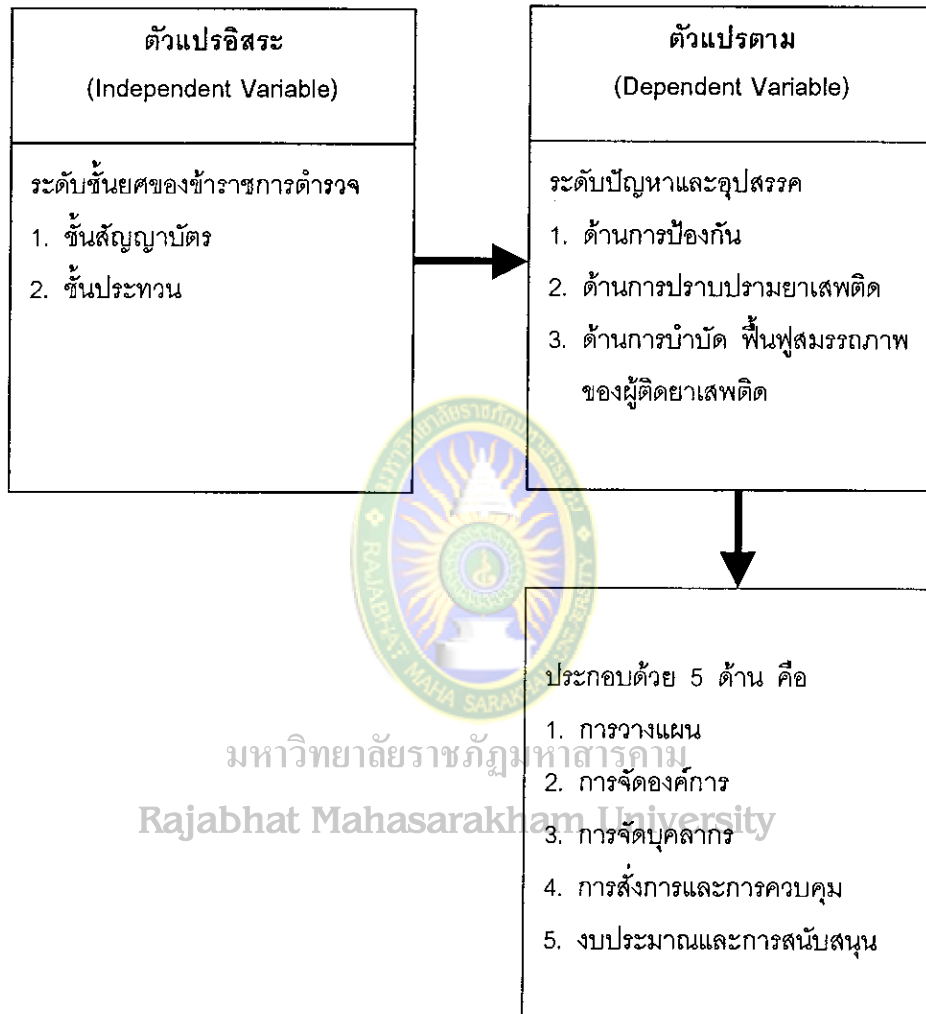
6.1 ตัวแปรในการวิจัย (Variable) ได้แก่

6.1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ระดับชั้นยศของข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่ด้านการป้องกัน การปราบปรามยาเสพติดและการบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ได้แก่

- 1) ชั้นสัญญาบัตร
- 2) ชั้นประทวน

6.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการป้องกัน การปราบปรามยาเสพติดและการบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ซึ่งจำแนกเป็น 3 งานหลัก ได้แก่ การป้องกัน ปราบปราม และบำบัด ฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด ในแต่ละภาระงานหลักจำแนกได้เป็น 5 ด้าน

- 1) การวางแผน
- 2) การจัดองค์กร
- 3) การจัดบุคลากร
- 4) การสั่งการและการควบคุม
- 5) งบประมาณและการสนับสนุน

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย